

Bestissing 10 april 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Fraters van Tilburg,
CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 2 september 2011. Op 19 september 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Algemeen Overste Fraters CMM.

Op 12 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Weller, voornoemd.
Namens de Congregatie is verschenen [overste], voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager kwam in 1961 in de derde klas bij aangeklaagde op [naam]school in [plaats]. Alle leerlingen in de klas waren bang voor aangeklaagde, omdat hij regelmatig strafte met een houten lat of het rietje.

Het klaslokaal bevond zich in het nieuwe gedeelte van de school. Aangeklaagde had een andere indeling van de klas gemaakt. De banken stonden in een boogvorm. Klager was achter in de klas geplaatst.

In de loop van het jaar kwam aangeklaagde met zijn zwarte rok meerdere malen per week over klager heen hangen. Aangeklaagde zette de leerlingen aan het werk. Als hij vervolgens

met zijn open pij richting klager liep, wist klager dat hij aan 'de beurt' was. Aanvankelijk was aangeklaagde handastelijk, maar gaandeweg greep hij enkele malen per week met een of twee handen in de broek van klager. Hij greep dan het blote geslachtsdeel van klager en probeerde met op-en neergaande bewegingen klager te masturberen. Klager herinnert zich dat aangeklaagde daarbij zelf hevig kreunend en zuchtend over hem heen hing en veronderstelde dat aangeklaagde ook zelf klaarkwam. Klager kan zich de geur van aangeklaagde nog herinneren. Dit heeft zich 20-25 keer voorgedaan. Tijdens de lessen werd regelmatig aangegeven dat seks voor het huwelijk of zelfbevrediging een ernstige zonde zou zijn.

Klager voelde zich overweldigd door de handelingen van aangeklaagde. Hij was onmachtig om weerstand te bieden tegen deze volwassene. Ook uit angst voor het slaan met de houten lat of het rietje heeft klager op geen enkele wijze gedurfd tegen te strubbelen.

Klager denkt dat de andere kinderen wel iets vermoedden. Hij werd door zijn klasgenoten buitengesloten en gepest.

Klager merkte dat hij na het seksueel misbruik soms werd 'beloond' met bijvoorbeeld een extra stempel in zijn schrift.

2.2. Klager durfde thuis niet over het seksueel misbruik te praten. Vooral zijn moeder was streng gelovig. Ook met zijn echtgenote die hij reeds 42 jaar kent heeft klager pas sinds 4 maanden gesprekken over het seksueel misbruik.

Toen klager rond zijn 15^e een eerste vriendinnetje had, werd hij vreselijk angstig toen zij wat meer wilde dan een enkel zoenkje en begon met de aanraking van zijn lichaam. Klager schrok hiervan. Alle angstgevoelens van de periode in de derde klas kwamen weer boven.

Ook kan klager heel moeilijk mensen in vertrouwen nemen. Hij twijfelt ernstig aan zichzelf, heeft angst voor seksuele contacten en is niet zelfverzekerd.

In zijn werk heeft klager niet veel last ondervonden van het seksueel misbruik. Klager had een drukke logistieke baan bij [bedrijf]. Hoe drukker het was op het werk, hoe liever het klager was. Op een gegeven moment heeft [bedrijf] het logistische deel van het bedrijf verzelfstandigd. Binnen 3 jaar was het bedrijf failliet en was klager zijn baan kwijt. Hij heeft in totaal 42 jaar gewerkt.

2.3. Klager hoopt met deze klacht oprechte en werkelijke erkenning te verkrijgen van hetgeen hem is aangedaan. Tevens hoopt klager dat er maatregelen getroffen worden tegen diegenen die destijds verantwoordelijk waren en dat er maatregelen worden getroffen ter voorkoming van seksueel misbruik in de toekomst.

Ten slotte wenst klager een financiële compensatie voor het leed dat klager is aangedaan.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Overste] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde.

Aangeklaagde is op [datum] ingetreden in de Congregatie van de Fraters van Tilburg. Aangeklaagde heeft op verschillende scholen lesgegeven voordat hij in 1960 kwam werken op de [naam]school in [plaats]. Op 7 augustus 1965 is aangeklaagde overgeplaatst naar de toenmalige kweekschool in [plaats], waar hij een administratieve taak kreeg. Deze overplaatsing vond plaats naar aanleiding van het bekend worden van seksueel misbruik van een minderjarige. Aangeklaagde is toen de onderwijsbevoegdheid ontnomen.

Voorts is het [overste] bekend dat er meerdere klachten tegen aangeklaagde zijn ingediend.

[Overste] wil de pijn die klager geleden heeft erkennen en zijn oprechte verontschuldiging en aanbieden voor hetgeen hem door aangeklaagde is aangedaan.

[Overste] geeft aan dat hij gaarne bereid is tot een persoonlijk gesprek met klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wel is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde gedurende het schooljaar 1961-1962 zich 20 tot 25 keer over klager heeft gebogen, terwijl deze in de klas aan het werk was. Hierbij stak aangeklaagde één of beide handen in de broek van klager, pakte het blote geslachtsdeel van klager en trachtte met op- en neergaande bewegingen klager te masturberen, waarbij aangeklaagde zelf hevig kreunde en zuchtte.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen de verklaringen ‘Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs’ van [naam] en van [naam] (bekend onder nummer 2011 T 532) evenals de als bijlage bij het klaagschrift gevoegde verklaring van [naam] (zaak bekend onder nummer 2011 T 446) het verhaal van klager.

Voorts heeft de Klachtencommissie laten meewegen, dat aangeklaagde uit het onderwijs is gehaald vanwege seksueel misbruik.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheids situatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 9 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [Overste] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen. Tevens heeft hij zich bereid verklaard tot het voeren van een gesprek met klager.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een grondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg, CMM de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 april 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr P.R.M. van der Ven pr. en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Fraters van Tilburg CMM en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.